KONCERT
BAZYLIKA ŚWIĘTOGÓRSKA W GOSTYNIU
1 maja 2014 roku

ŚPIEWAJĄCA OCHRONKA

Piosnki wiejskie dla ochronek zebrane
przez Bł. Edmunda Bojanowskiego

DVD

EDMUND BOJANOWSKI – PRZYJACIEL DZIECI

Błogosławiony Edmund Bojanowski urodził się 14 listopada 1814 r. w Grabonogu, niedaleko Gostynia. Jego rodzice to Walenty i Teresa Bojanowska, z domu Umińska. Od nich Edmund uczył się miłości do Boga, do drugiego człowieka i do Ojczyzny. Edmund był chłopcem o bardzo dobrym i wrażliwym sercu. Bardzo duży wpływ na kształtowanie charakteru Edmunda oraz rozwój jego zdolności, szczególnie literackich, miał ks. Jakub Siwicki, jego domowy nauczyciel.

Edmund od samego dzieciństwa był chorowity i z tego właśnie powodu nie chodził do szkoły publicznej, w domu rodzinnym uczyli go nauczyciele domowi. Kiedy miał 4 lata ciężko zachorował, lekarze byli bezradni, jego Mama w gorącej modlitwie do Matki Bożej ze Świętej Góry uprosiła dla swego syna cud uzdrowienia. W podziękowaniu za tę łaskę ofiarowała wotum: srebrne Oko Opatrzności, które do dzisiaj wisi u stóp Piety Matki Bożej Bolesnej przy bocznym ołtarzu w Bazylice Świętogórskiej.

Edmund w wieku 18 lat podjął studia na uniwersytecie we Wrocławiu, a następnie w Berlinie. Jednak choroba nie pozwoliła mu na ukończenie studiów. Musiał przerwać naukę i powrócić do swojej rodzinnej miejscowości – do Grabonoga. Tutaj, Edmund dostrzegł biedę i nędzę ludu wiejskiego. I odtąd całe swoje życie poświęcił ludziom chorym i biednym, a nade wszystko osieroconym dzieciom. Dla nich otworzył swoje ręce, umysł i serce, stając się dla wszystkich „serdecznie dobrym człowiekiem". Z potrzebującymi i biednymi dzielił się chlebem, odwiedzał chorych, nosił im lekarstwa, modlił się przy nich, a do umierających przyprowadzał kapłana. Edmund bardzo troszczył się również o to, by ci wiejscy, prości ludzie, w tym także dzieci, mogli się uczyć i mieć dostęp do książek, dlatego dla nich zakładał czytelnie i biblioteki, a nauczycielom z okolic Gostynia udostępnił swoją własną bibliotekę.

Szczególne miejsce w życiu i w sercu Edmunda zajmowały dzieci, które – jak sam mówił – są „najdroższym skarbem Jezusa". To dla nich Edmund zakładał ochronki tj. przedszkola. Pragnął, by one były szczęśliwe i otoczone miłością. Dla nich był ojcem, z serdeczną dobrocią i miłością troszczył się o ich wychowanie i chronił je przed złem i grzechem. Dbał, by w ochronkach, które zakładał, panowała dobra i radosna atmosfera, by była miłość i zaufanie, prostota i szczerość. Dlatego do programu ochronkowego wprowadzał wiele pięknych i radosnych inicjatyw, np. gwiazdkę, wycieczki, praktyki pobożne, zabawy dziecięce i śpiewy piosenek wiejskich. Edmund sam zbierał te piosenki, przepisywał je, a także układał i uczył dzieci. Tymi piosenkami Ojciec Edmund pukał do serc dzieci, uczył je modlitwy i współczucia dla biednych oraz smutnych, radowania się ze śpiewu ptaków, poruszających się zwierząt i piękna całej przyrody, a także zadowolenia z pracy na roli i wdzięczności dla Boga za wszystkie dary.

Ojciec Edmund był niezwykłym człowiekiem. Dużo się modlił, szczególnie u stóp Matki Bożej na Świętej Górze. We wszystkim ufał i wierzył Panu Bogu. Jemu, przez ręce Maryi, zawierzał siebie i całe dzieło ochronkowe, które polecił prowadzić siostrom służebniczkom, bo właśnie dla tego celu Bojanowski, w 1850 roku, założył Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny. Również dzisiaj w ochronkach, prowadzonych przez siostry służebniczki, dzieci uczą się, bawią, śpiewają ochronkowe piosenki i modlą się do błogosławionego Edmunda Bojanowskiego, który z nieba nieustannie czuwa i opiekuje się dziećmi, bo one wciąż są „najdroższym skarbem Jezusa".

s. M. Mieczysława Pyśkiewicz, Służebniczka Dębicka

MELODYE

do

Piosnek wiejskich

dla

Ochronek.

Podkładane i pomnożone

przez

M. Rudkowskiego,

członka Towarzystwa wykształcenia Muzyki w Galicyi.

POZNAŃ,

NAKŁADEM KSIĘGARNI J. K. ŻUPAŃSKIEGO.

1863.

SPIS PIOSENEK

1. Oj chłopcy, dziewczęta 6
2. Wyjrzę z mego kątka 7
3. Skrzypeczki z lipeczki 8
4. Oj, tatuniu 8
5. Dziatki, moje dziatki 9
6. Nie dbam ja o złoto 9
7. Wyprawiali bracia ucztę 10
8. W szczerym polu 11
9. Oj lata słowiczek 11
10. Która dzieweczka poczciwa 12
11. Biała pajęczyna 13
12. Sierota przed Bogiem 14
13. Przed wieczorem 15
14. Pokłońże się dziecię 15
15. Ty dziecino w słodkim śnie 16
16. Czas do domu 16

- OJ CHŁOPCY, DZIEWCZĘTA -

Oj, chłopcy, dziewczęta!
Wesołéj natury,
Zaśpiewajmy sobie,
Podskoczmy do góry!

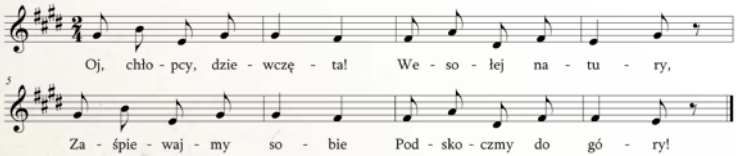

- WYJRZĘ Z MEGO KĄTKA -

Wyjrzę z mego kątka:
Igrają bydlątka,
Wiosenka, wiosenka:
Igrają bydlątka.

Bydlątka igrają,
Trawkę przeczuwają,
Wiosenka, wiosenka!
Trawkę przeczuwają.

Zaszumiały wody,
Popłynęły lody,
Wiosenka, wiosenka!
Popłynęły lody.

Zaczerwieniało pole,
Zaorane role,
Wiosenka, wiosenka!
Zaorane role.

Brzózki się zielenią,
W liść się pączki mienią,
Wiosenka, wiosenka!
W liść się pączki mienią.

Po wesołym lesie,
Głos się ptaszków niesie,
Wiosenka, wiosenka!
Głos się ptaszków niesie.

Trawki wyskoczyły,
Kwiatki zakwitnęły;
Wiosenka, wiosenka!
Kwiatki zakwitnęły.

Pojdę ja kwiateczki
Zbierać na wianeczki;
Wiosenka, wiosenka!
Zbierać na wianeczki.

Będę wić wianeczki,
Śpiewać pioseneczki;
Wiosenka, wiosenka!
Śpiewać pioseneczki.

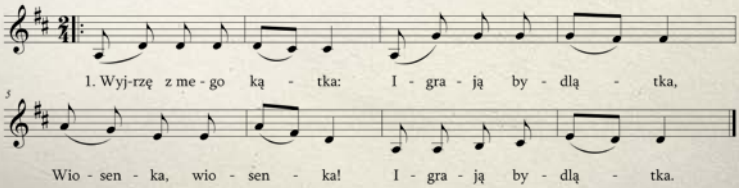

- SKRZYPECZKI Z LIPECZKI -

Skrzypeczki,
Z lipeczki,
A z barwinku strunki, –
Świegocą,
Szczebiocą
Jak z nieba skowronki!

Skrzyptasiu,
Nasz ptasiu,
Już ci nic nie trzeba,
Jeno gdzieś,
Het, – nad wieś
Polecieć do nieba!

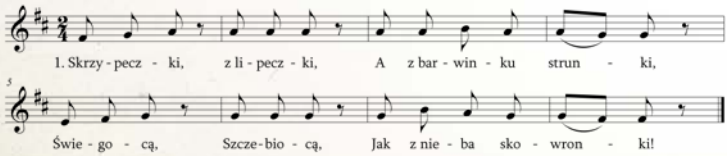

- OJ, TATUNIU -

Oj, tatuniu, tatyneczku,
Tatulku jedyny!
Nie dajże mnie do miasteczka,
Daj mnie do wioszczyny.

Wolę ci ja na wioszczynie
Kłoski w polu zbierać,
Aniżeli po miasteczkach
W boki się podpierać.

Bo niejeden był w miasteczku
Jeno raz na rynku,
A już matka płakiwała:
– Popsułeś się synku! –

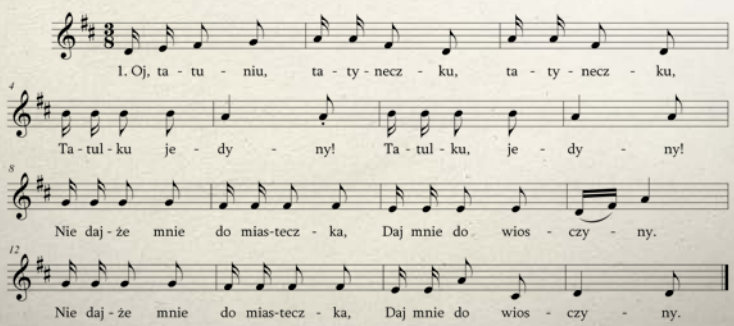

- DZIATKI, MOJE DZIATKI -

Dziatki, moje dziatki!
Siądźcie koła matki;
Osuję się wami,
Jako kwiateczkami.

Ale moje dziatki,
Coście mnie obsiadły,
Nie sieję, nie orzę,
Cóż będziecie jadły?

– Matuchno ty miła!
Nietrzeba nam siła;
Kawałeczek chleba,
Więcéj nam nie trzeba.

Przy chlebie i wodzie,
Głód nam niedobodzie;
Dosyć na tém mamy,
Kiedy się kochamy.

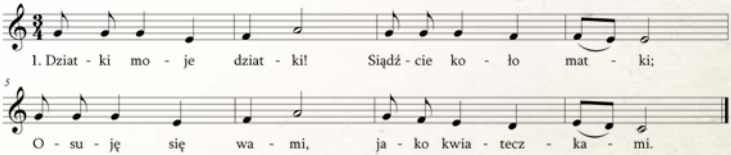

- NIE DBAM JA O ZŁOTO -

Nie dbam ja o złoto
Co chciwych wzbogaca,
Cały mój majątek:
Poczciwość i praca.

Poczciwość i praca,
Czyściutkie sumienie,
Tysiąc krakowiaczków,
Całe moje mienie.

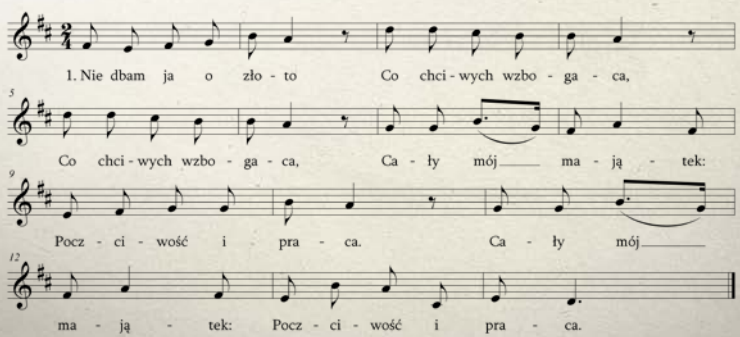

- WYPRAWIALI BRACIA UCZTĘ -

Wyprawili bracia ucztę,
Siostry zapraszali;
Po bogatą na trzech koniach,
Posłów trzech posłali, –
A ubogiéj ledwie jeno
Znać przez ludzi dali.

Można siostrę za wrotami
Bracia spotykają,
A ubogiéj i na progu
Jeszcze nie witają,
I tę w kącie, tę przy piecu
Na ławie sadzają.

Można siostrę miodem poją,
Piwem siostrę biedną;
Tamtę proszę na trzy noce,
Tę przed nocą jedną

Wysełają, wyprawiają,
Siostrę swoją biedną.
Wyszła ona poza wrota,
I zapłacze szczerze:
– Niech tam w boru i zwierz dziki
Życie mi odbierze,
Już niestoję o wasz nocleg,
Ani o wieczerzę.

Posłyszała siostra można,
I wołała w téj chwili:
– Wróćcie siostrę i przeproście,
Wróćcie, bracia mili,
A co dacie, tem będziemy
Z siostrą się dzielili.

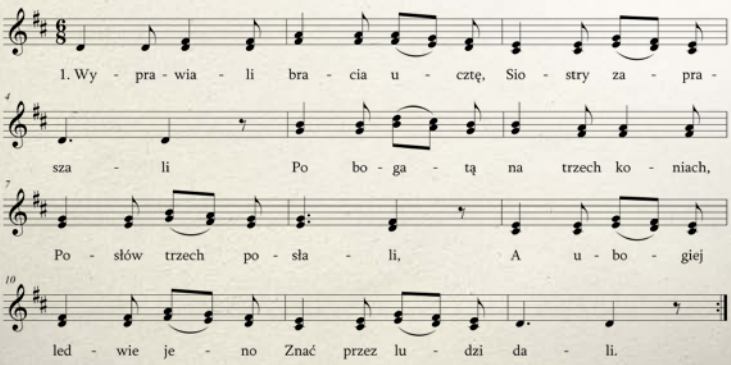

- W SZCZERYM POLU -

W szczerym polu na dąbeczku
Kukułka żałosna,
Zakukała, zapukała,
Że nie zawsze wiosna.

Jakby źrało żytko w polu,
By wciąż wiosnę miało?
Jakby źrało jabłko w sadzie,
By wciąż lato grzało?

Jakby marzły kłosy w stogu,
By wciąż jesień trwała?
Jakbym na chleb ja rabiała,
Bym wciąż była mała?

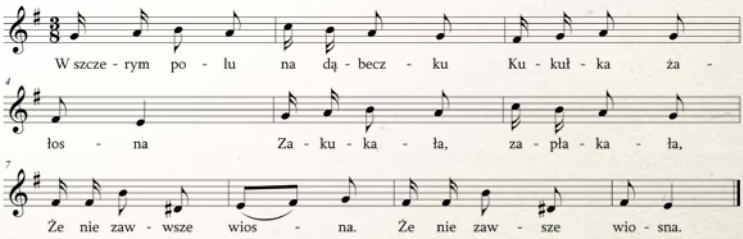

- OJ LATA SŁOWICZEK -

Oj lata słowiczek po naszéj jabłoni,
A smutno mu latać samemu,
Oj, żeby drugiego dać jemu,
Jakby to wesoło śpiewali tu oni!

Oj, biega chłopczyna naokół jabłoni,
A smutno mu biegać samemu,
Oj żeby braciszka dać jemu,
Jakby to wesoło bawili się oni!

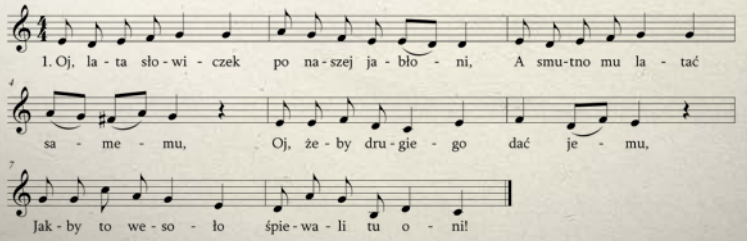

- KTÓRA DZIEWECZKA POCZCIWA -

Która dzieweczka poczciwa,
Z niedobremi nie przebywa,
A jak minąć ich nie może,
To rumieni się jak zorze.

I ty chłopcze dobry bywaj,
Z niedobrymi nie przebywaj,
A jak który ci zaskoczy,
Wciśnij czapkę aż na oczy.

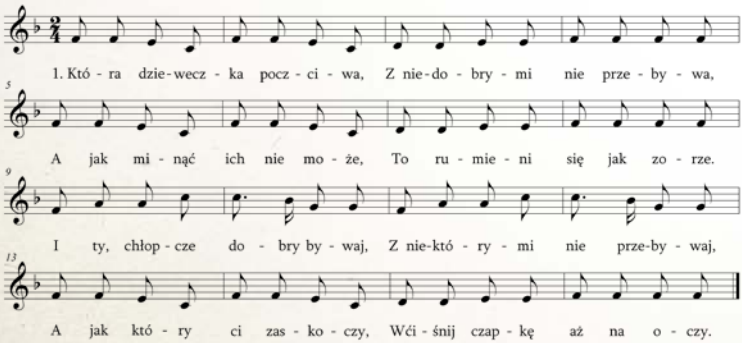

- BIAŁA PAJĘCZYNA -

Biała pajęczyna
Ścierniska okryła;
Oj, żebym ja prędko
Szyć się nauczyła.

Wyszyłabym sobie
Bielutką chusteczkę,
Braciszkowi memu
Piękną koszuleczkę.

Nosiłby braciszek
Piękną tę koszulkę,
Modliłby się ze mną
Za naszą matulkę.

Że mnie tak młodziuchno
Szyć już nauczyła,
Żem mu koszuleczkę
Tak pięknie uszyła.

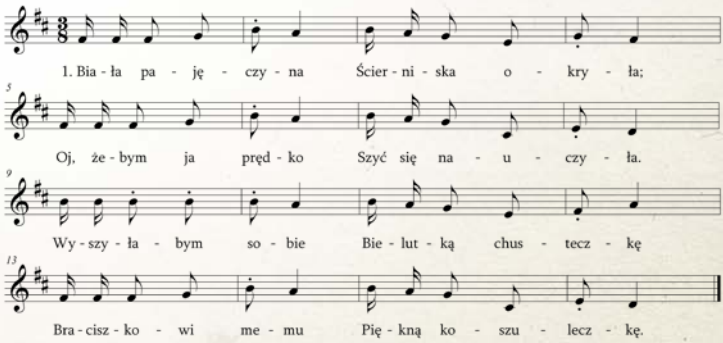

- SIEROTA PRZED BOGIEM -

Sierota przed Bogiem
Na niedolę biada,
A Pan Bóg sierocie
Z nieba odpowiada:

Dałem ci ja rączki,
Dałem zdrowe obie, –
Sieroteńko miła,
Zarób sama sobie.

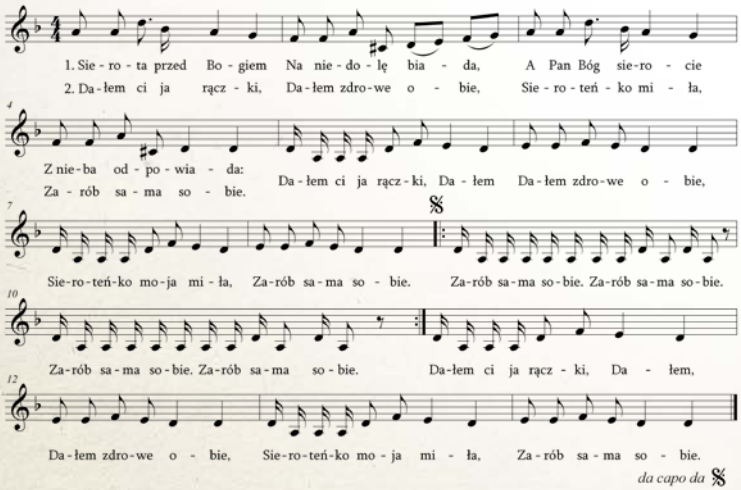

- PRZED WIECZOREM -

Przed wieczorem przeproś wszystkich
W czemeś rozgniewała,
Bo jak wszystkich nie przeprosisz,
Snu nie będziesz miała.

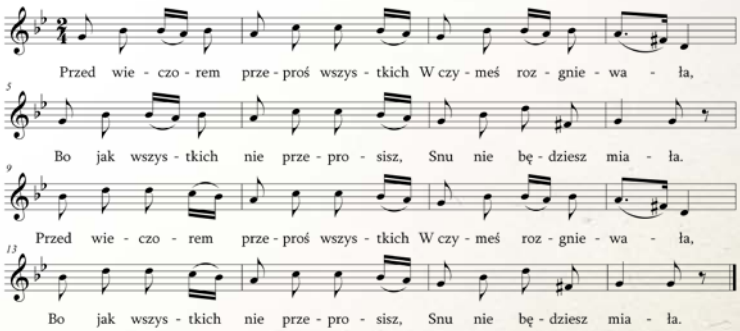

- POKŁOŃŻE SIĘ DZIECIĘ -

Pokłońże się dziecię,
Ojcu twemu nisko,
Bo jego serduszko,
Jest twojego blisko.

A matce się pokłoń,
Pokłoń jeszcze niżéj,
Bo matki serduszko
Jest ci jeszcze bliżéj

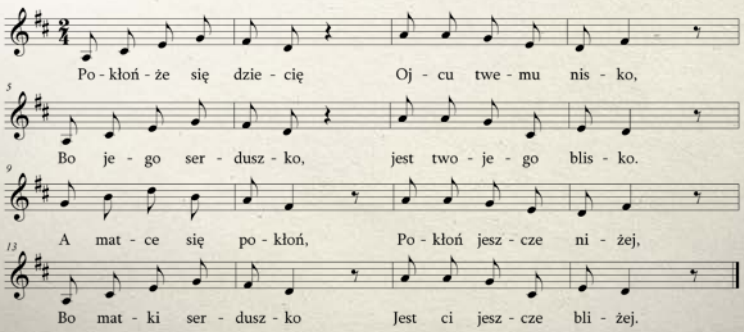

- TY DZIECINO W SŁODKIM ŚNIE -

Ty dziecino w słodkim śnie
Uśmiechasz się wesoła,
Pono widzisz w słodkim śnie
Twego stróża anioła.

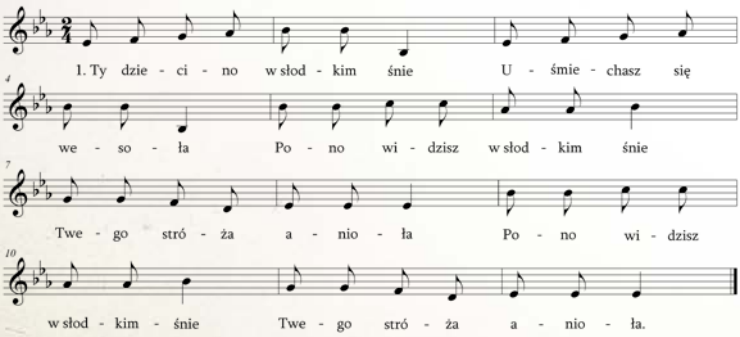

- CZAS DO DOMU -

Czas do domu, czas!
Już wołają nas!
Dzwonek z wierzy do pacierzy,
Matka z progu do wieczerzy,
Już wołają nas,
Czas, czas, czas,
Czas do domu, czas!

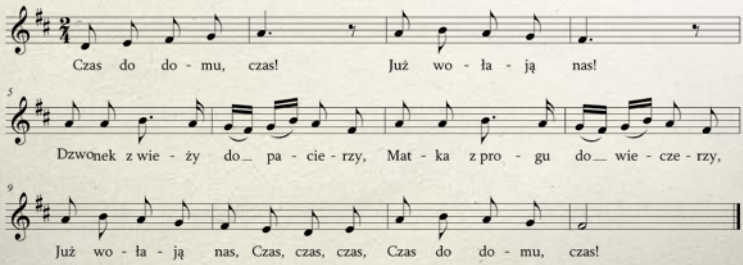

Koncert Śpiewająca Ochronka zarejestrowany w dniu 1 maja 2014 roku w Bazylice Świętogórskiej w Gostyniu z okazji 200. rocznicy urodzin Błogosławionego Edmunda Bojanowskiego. Spektakl oparty na piosenkach zebranych przez Błogosławionego i wydanych drukiem w roku 1863 nakładem Księgarni J. K. Żupańskiego w Poznaniu. W koncercie gościnnie wystąpił ks. biskup Antoni Długosz (Częstochowa).

WYKONAWCY:

Chór „Zaczarowana melodia" ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Gostyniu:
Bartosz Grodzki, Juliusz Kuśnierek, Aleksandra Adamska, Wiktoria Bączkowska, Aleksandra Krzeszkowska, Eryk Pazoła, Magdalena Sadowska, Zuzanna Woźniakowska, Mateusz Baszyński, Julia Ludkiewicz, Agata Ostach, Anna Brucks, Anna Jazdończyk, Bartosz Musielak, Agata Nowak, Wiktoria Nowicka, Anna Roszak, Maria Stróżyńska, Hanna Zbroniec, Maja Kubica, Joanna Papież, Natalia Juskowiak, Dawid Kordus, Julia Olejniczak, Jakub Olejnik, Zofia Stachowiak, Zofia Tomczak, Dominika Zawistowska, Małgorzata Dolata, Karolina Mrozek, Kacper Pietrula, Wojciech Staniaszek, Marcel Andrzejewski, Natalia Grzelczyk, Joanna Grzelka, Bartosz Idkowiak, Natasza Kurasiak, Agata Sobecka, Paulina Grodzka, Emilia Kaczmarek, Katarzyna Kaczmarek, Otylia Kaczor, Agnieszka Rosa, Oliwia Libelt, Katarzyna Szczęsna, Aleksandra Szułczyńska, Katarzyna Szułczyńska, Piotr Szułczyński, Oliwia Mendyka, Zuzanna Misiak, Angelika Pernak, Jagoda Zapaśnik, Aleksandra Zubaczyk, Małgorzata Jankowiak, Karolina Matuszak, Weronika Tomczak.

Soliści: Julia Kozłowska, Maria Kozłowska, Wojciech Staniaszek.

AKTORZY:

Koń: Tomasz Banaszak
Kozioł: Andrzej Kozłowski
Owca: Kacper Wojciechowski
Krowa: Weronika Kaźmierczak
Wiosna: Joanna Brucks
Lato: Agnieszka Nowicka
Jesień: Ewa Kozłowska
Zima: Magdalena Woźniakowska
Słowiczki: Michał Banaszak, Sebastian Rychlik
Noc: Edyta Radomska
Gwiazdki: Karolina Czemplik, Maria Gorynia, Emilia Klupś, Weronika Sadzka, Ewelina Włodarczyk, Malina Wojtkowiak
Bł. Edmund Bojanowski: Ksawery Kempa
Aniołki: Julia Szymoniak, Julia Kręgielska, Martyna Fajczyk, Weronika Szefer, Tymoteusz Błaszczyk, Szymon Nowak, Kacper Prałat

Pomoc w inscenizacji: Beata Kopaszewska, Katarzyna Tyrzyk

Scenariusz: Bogumiła Gano, Beata Kopaszewska

Reżyser, dyrygent: Ewa Kuśnierek

KAPELA ŚWIĘTOGÓRSKA

Skrzypce I: Łukasz Nazarczuk, Anna Budel ,Natalia Sołtysiak, Marcin Falis
Skrzypce II: Anna Wołowicz, Dagmara Wardawy, Katarzyna Kaczmarek, Piotr Stachowiak, Wojciech Czemplik
Altówka: Małgorzata Dulik, Barbara Mądry
Wiolonczela: Marzena Grzelak
Klarnet: Borys Kaźmierczak
Flet: Bogumiła Gruszczyńska
Akordeon: Krzysztof Grzegorzyca, Tomasz Rymkiewicz
Kontrabas: Aniela Pawłowska
Gitara basowa: Michał Pasieracki
Gitara: Marcin Kuśnierek
Instrumenty pekusyjne: Marek Kajdrys
Ksylofon: Bartosz Bindel

Aranżacja piosenek: Andrzej Henryk Bączyk

Opracowanie utworu „Dziatki moje dziatki”: Ewa Kuśnierek

Realizacja dźwięku: Wojciech Gołosz

Kamery: Leszek Gorwa, Jacek Hoffmann, Dariusz Wujek

Montaż: Dariusz Wujek

Realizacja TV: Media Projekt

Pomysł i produkcja koncertu: Wojciech Czemplik

ORGANIZATOR KONCERTU I WYDAWCA

STOWARZYSZENIE
MIŁOŚNIKÓW MUZYKI ŚWIĘTOGÓRSKIEJ
IM. Józefa Zeidlera

Stowarzyszenie Miłośników
Muzyki Świętogórskiej im. J. Zeidlera
Święta Góra – Głogówko 1
63-800 Gostyń
www.jozefzeidler.eu

DVD